

OMK HÍRLEVÉL

Megújul a Vakok Állami Intézete

A Vakok Állami Intézete az elmúlt évtizedek alatt óriási szakmai fejlődésen ment át; többek között helyet adott a látássérültekkel foglalkozó új gyógypedagógiai módszerek kidolgozásának és megvalósításának is. Az intézmény a fejlődéssel együtt jelentkező infrastrukturális igényeket azonban nem tudta megfelelő ütemben követni.

A 2013. év fontos év lesz a VÁI életében: nyertes uniós pályázata az intézmény nagyszabású megújulását szolgálják mind a szolgáltatásbővítés, mind a minőségfejlesztés, mind pedig a férőhelyszám átstrukturálása tekintetében.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma jóvoltából a VÁI Hungária körúti és Hermina úti épületeit is felújítják: akadálymentesítik, korszerűsítik a belső munka-, közösségi és lakótereket, a mosdókat, elvégzik a gépészeti felújítást, kicserélik a régi ablakokat és hőszigetelik az épületeket. Az 1900-as évek elején, illetve az 1930-as években felhúzott épületeken ilyen mértékű átalakítást, illetve felújítást még nem végeztek.

A TÁMOP-5.4.7-12/1 pályázata lehetőséget ad a látássérült emberek elemi rehabilitációs szolgáltatásainak fejlesztésére, a TIOP-3.2.2-12/1 keretén belül a VÁI új telephellyel bővül. Mindkét projekt célcsoportját a szolgáltatásokat igénylő látássérült személyek és az ellátásukban érintett szakemberek jelentik.

A VÁI-ról röviden

A Vakok Állami Intézetének célja a felnőtt korú látássérült emberek komplex rehabilitációja és ellátása, lakhatási lehetőségének biztosítása, munkaerő-piaci integrációjának elősegítése.

A rehabilitációs szolgáltatások mellett a VÁI lakhatást és ápolást-gondozást biztosít azon önellátásukban korlátozott látássérült emberek számára, akiknek ellátása saját otthonukban biztonságosan nem megoldható. Az intézmény a budapesti otthonukban élő látássérült személyek számára napközbeni, illetve családsegítő szolgáltatást is kínál.

A VÁI jelenleg 5 telephelyen működik, az elmúlt évben közel 700 fő számára nyújtott szolgáltatást.

Változások a VÁI életében

A TIOP-3.2.2-12/1 projekt keretében modern szakmai irányelveknek megfelelő új rehabilitációs központ jön létre Tatán, 45 férőhellyel. A telephelyen komplex rehabilitációs szolgáltatás biztosítására nyílik majd lehetőség, ambuláns és bentlakásos formában egyaránt. A központ létrehozásának kiemelt célja, hogy az intézményhez forduló látássérült személyek mind tartalmában, mind a felhasznált eszközök, infrastruktúra tekintetében is a modern elvárásoknak megfelelő szolgáltatásban részesüljenek.

A projekten belül oktatási célú infrastrukturális fejlesztésre is sor kerül, amely nemcsak a látássérült embereknek szolgáltatást nyújtó szakemberek szakmai továbbképzését, hanem a célcsoport informatikai, nyelvi egyéb elméleti és gyakorlati képzését is biztosítani tudja.

Az újítások során a VÁI szem előtt tartja a rehabilitációban résztvevő látássérült emberekre vonatkozóan is a kitagolás eszméjét. Ennek megfelelően az új rehabilitációs központ is integrált lakókörnyezetben helyezkedik el, és maximum 45 fő ellátására alkalmas lakóépület lesz. Ezzel együtt a VÁI Hermina úti telephelyén a rehabilitációs férőhelyek száma is csökken.

A TIOP pályázathoz szervesen kapcsolódik a TÁMOP pályázat, melynek keretében a felnőtt látássérült személyek látásvizsgálata és komplex állapotfelmérése válik lehetővé. Bár a projekt címe *Látássérült személyek elemi rehabilitációs szolgáltatásainak továbbfejlesztése a Vakok Állami Intézetében*, a feladatok túlmutatnak a VÁI-n, hiszen számos eleme a területen működő, dolgozó civil szervezetek, szakemberek bevonásával valósul meg.

A projekt az alábbi területek fejlesztésére irányul:

- országos látásvizsgáló és állapotfelmérő központ kialakítása;
- elemi rehabilitációs szolgáltatások továbbfejlesztése;
- regionális szinteken a régióközpontokra koncentrálódó szolgáltatások megyei szintű bővítése;
- egységes módszertani működést biztosító országos módszertani intézmény kialakítása.

A fejlesztések kezdetével 2012 végén a VÁI részeként megalakult az Országos Felnőtt Látásvizsgáló és Állapotfelmérő Központ (OFLÁK) valamint az Országos Módszertani Központ (OMK).

Országos Felnőtt Látásvizsgáló és Állapotfelmérő Központ (OFLÁK)

Az egyéni szükségletekre épülő rehabilitációs eljárás meghatározásához összehangolt látásvizsgálatra és komplex állapotfelmérésre van szükség. Jelenleg a látásvizsgálatot a területileg illetékes szemészeti szakrendelések végzik, amelyek nem készültek fel a rehabilitációs eljárást megalapozó, speciális, gyógypedagógiai módszerre épülő vizsgálatok elvégzésére.

Az OFLÁK célja a felnőtt látássérült személyek funkcionális látásának vizsgálata és a látáson kívüli egyéb képességek, esetlegesen társuló sérülések, a látássérült személy élethelyzetét meghatározó tényezők felmérése, valamint az előzőeket figyelembe vevő, egyénre szabott rehabilitáció megalapozása.

A vizsgálatok, felmérések végeztével a kliensek komplex szakmai véleményt kapnak; mely tartalmazza az állapotukra vonatkozó tájékoztatást és a rehabilitáció esetleges irányait. Az egységes tartalmú szakvéleményre alapozva a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal is meg tudja fogalmazni képzési, rehabilitációs és foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásait.

Az OFLÁK szolgáltatásait országos hatáskörrel végzi, így az eszközigénye miatt drágának mondható, de központi (központosított) szerepe miatt fenntartása hatékony. A vizsgálat a látássérült személyek számára egyszeri megterhelést jelent.

Az OFLÁK szolgáltatásai

A szolgáltatás során team munkában végzett komplex állapotfelmérés történik. A vizsgálat alapján szakmai vélemény készül a kliens pszichés, szociális és mozgásterápiás állapotáról, illetve látásteljesítményéről. Az elkészült szakmai vélemény tartalmazza a szakmai team javaslatát a kliens számára nyújtandó rehabilitációs szolgáltatások helyéről, módjáról és tartalmáról.

Miben segít?

- A szolgáltatás tájékoztató tevékenysége által segíti a látássérültek rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzáférését; a célcsoport jelentős része csekély információval rendelkezik az igénybe vehető szolgáltatásokról.
- Segíti a civil szolgáltatók és a VÁI kihelyezett munkatársainak tevékenységét. A szolgáltatás keretein belül lehetőség nyílik olyan speciális vizsgálatokra, amelyek nem vehetők könnyen igénybe (pl. neuropszichológiai, neurooptalmológiai vizsgálatok).
- Mód nyílik a szolgáltatás kiterjesztésére speciális célcsoportok felé, mint pl. az agysérülés következtében látássérült, mozgás és látássérült személyek, stb.

Kiknek nyújt szolgáltatást?

- azoknak, akik éppen a látásvesztés időszakát élik;
- akiknek a látása annyira leromlott, hogy ez akadályozza őket a mindennapos életvitelükben;
- látássérülésük régebben keletkezett, de korábban nem igényeltek vagy nem jutottak hozzá gyógypedagógiai rehabilitációs szolgáltatáshoz,
- veleszületett látássérült személyeknek;
- halmozottan fogyatékos embereknek, azaz akiknek a látássérülés mellett egyéb sérülésük is van.

Az alábbi telefonszámon érdeklődhet az OFLÁK munkájáról, illetve ezen a számon kérhet vizsgálatra időpontot:

Telefon: +36 20/404 9349

Az elemi rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása

A projekt alapvető célja az elemi rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása a VÁI-ban, és elemi rehabilitáció biztosítása abban a 12 megyében, ahol a szolgáltatás igénybe vétele a statisztikai adatok alapján alacsonyabb.

A jelenleg szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezetek tevékenysége elsősorban azokra a megyékre koncentrálódik, ahol a szervezet székhelye található. Jelen projekt célja, hogy az ország összes megyéjében legalább alapszinten elérhető legyen az elemi rehabilitációs szolgáltatás; a 12 szolgáltató és a civil szervezetek segítségével az egész országban elérhető lenne az elemi rehabilitációs szolgáltatás.

A megyei központokban 1 fő teljes állású gyógypedagógus (tiflopedagógus szakirányú végzettséggel, heti 40 órában) fog dolgozni. A szakemberek – akiknek nincs rehabilitációs tanár végzettségük, a VÁI 120 órás akkreditált képzésének elvégzése után – minden elemi rehabilitációs modult fognak tanítani, beleértve az informatikát is.

A 12 megyei szolgáltatás közvetlenül a VÁI-ban működő Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportja (VERCS) szakmai irányítása alatt fog tevékenykedni, operatív irányítását kinevezett szakmai koordinátor végzi.

Országos Módszertani Központ (OMK)

Az OMK kialakításának célja, hogy segítse a különböző szervezetek által működtetett elemi rehabilitáció szolgáltatások egységes alapelveken nyugvó tevékenységét, a szervezetek együttműködését, az elemi rehabilitáció módszertani fejlesztését, a szolgáltatásban és a látássérült emberek ellátásában érintett szakemberek továbbképzését, szakmai fejlődését, a különböző célcsoportok tájékozódását.

Az OMK feladatai:

- kapcsolatot tartunk az elemi rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezetekkel,
- rendezvényeket szervezünk;
- szakemberek képzésére, továbbképzésére nyújtunk lehetőséget;
- új módszertani anyagokat dolgozunk ki a VÁI Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportjának valamint a civil szervezetek szakértőinek a részvételével;
- külföldi tapasztalatok megismerése érdekében 2 db tanulmánykötetet adunk ki;
- szakmai tanácsadást biztosítunk a szolgáltatást nyújtó szervezetek számára, jogi és informatikai kérdésekben is;
- a látássérültté váló emberek életminőségét vizsgáló, igényeiket felmérő kutatást bonyolítunk le;
- negyedévente elektronikus hírlevelet jelentetünk meg a területet érintő friss hírekkel.

Képzéseink

Az OMK folyamatosan hírt ad a szakembereknek szóló képzéseiről. A képzések 2012. 09. 01. és 2015. 03. 31. között valósulnak meg. Az időpontokról az érdeklődők a VÁI honlapján, a szakmai hírlevelekben, valamint a lentebb megadott elérhetőségek valamelyikén kaphatnak információt.

Valamennyi képzésünk akkreditált lesz: az eddig akkreditált képzéseket a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet (NCSSZI) és/vagy a Felnőttképzési Akkreditáló Testület (FAT) minősítette. A VÁI intézményi akkreditációjának elbírálása folyamatban van.

A projekt keretén belül megvalósuló képzések ingyenesen hozzáférhetőek!

Már lezajlott képzés:

2013. 01. 15.–2013. 01. 18. között: *Segítségnyújtás látássérült személyek számára – szakmai személyiségfejlesztő foglalkozás* (a program engedélyszáma: S-05-113/2011), illetve szakmai képzés (lajstromszám: PL-6293)

Tervezett képzések a 2013-as esztendőben

- *Tiflopedagógusok felkészítése az elemi rehabilitáció végzésére* (szakmai képzés, akkreditálásának elbírálása folyamatban van)
- *Perspektívák – Látássérült személyek elemi rehabilitációs szolgáltatásainak továbbfejlesztése – szakmai tanácskozás*
A program engedélyszáma: K-05-008/2012
A minősítés 2014. március 31-ig érvényes
Továbbképzési pontérték: 5 pont

- *Jó gyakorlatok a látássérült emberek rehabilitációjában* – szakmai műhely
A program engedélyszáma: M-05-012/2012
A minősítés 2014. március 31-ig érvényes
Továbbképzési pontérték: 15 pont
- *Segítségnyújtás látássérült személyek számára* – szakmai személyiségfejlesztő foglalkozás / szakmai képzés
A program engedélyszáma: S-05-113/2011 / lajstromszám: PL-6293
A minősítés 2016. március 31-ig / 2017. január 25-ig érvényes
Továbbképzési pontérték: 30 pont
- *A funkcióképesség, fogyatékoság és egészség nemzetközi osztályozásának alkalmazása a látássérült emberek számára nyújtott szolgáltatások során* – szakmai tanfolyam
A program engedélyszáma: T-05-063/2011
A minősítés 2015. március 31-ig érvényes.
Továbbképzési pontérték: 48 pont
- *Tematikus esetmegbeszélő csoport elemi rehabilitációt nyújtó szakemberek számára* – szakmai személyiségfejlesztő foglalkozás
A program engedélyszáma: S-05-027/2012
A minősítés 2016. március 31-ig érvényes
Továbbképzési pontérték: 30 pont

Írott anyagaink

A TÁMOP 5.4.7. projekt keretében, az OMK közreműködésével összesen 8 db hiánypótló szakmai anyag készül el. A VERCS projekthez csatlakozó munkatársai 5 db elemi rehabilitációra épülő anyagot dolgoznak ki, olyan speciális – a szolgáltatásban egyre gyakrabban megjelenő – csoportokra, mint pl.: a kortikális sérült, az idős vagy a halmozottan fogyatékos személyek. Emellett elkészül a „Mindennapos tevékenységek és életvitelt segítő eszközök használatának tanítása” témakörben a látássérült szülők számára csecsemőgondozás, valamint a látássérült személyek számára barkácsolást, famegmunkálást, házkörüli karbantartás tanítását leíró szakmai anyag.

A fentiekben felsorolt módszertani útmutatók a jelenlegi elemi rehabilitációs szolgáltatások adaptációs lehetőségeit fogják bemutatni. A leírt módszerek kipróbálásában számítunk a civil szervezetek segítségére; tapasztalataikkal, javaslataikkal kiegészítve készül el az útmutatók végleges változata. Fontos az együttműködés, hiszen közös érdekünk, hogy mindenki számára érthető, praktikus, jól használható anyagok szülessenek.

A projekt során lehetőség nyílik külföldi szakirodalmak fordítására; két tanulmánykötetben korszerű elemi rehabilitációs anyagok válnak elérhetővé a szakemberek számára.

A megjelentetésre szánt szakmai anyagok között szerepel a 2013-ban kezdődő, a látássérültté váló emberek életminőségét vizsgáló, igényeiket felmérő kutatás eredményeinek összefoglalása. Reményeink szerint az így létrejött tanulmánnyal segítjük majd a szakpolitika döntéseit, a rehabilitációs szolgáltatások és a módszertani munka fejlesztését.

Tevékenységünkről, a feladatok előrehaladásáról a negyedévente rendszeresen megjelenő hírlevelünkben tájékoztatjuk az érdeklődőket.

A projekt részeként létrejött anyagok elérhetőek lesznek a VÁI honlapján, valamint a rendezvényeinken. A képzésekről és rendezvényekről rendszeresen hírt adunk az OMK hírlevelében.

Szakmai tanácsadás

Az OMK szolgáltatásai között szerepel a szakmai, jogi és informatikai tanácsadás is.

A szociális jogban jártas jogász munkatárs várja a civil szervezetek megkeresését, támogatja a szolgáltatást igénybe vevők jogi problémáinak megoldását, továbbá segítségével hírt adunk a látássérült személyek ellátását érintő, aktuális jogszabályi változásokról is.

Az informatikai tanácsadás az infokommunikációs akadálymentesítés megvalósításához ad szempontokat, ötleteket. Ezt a feladatot az Informatika a Látássérültekért Alapítvány egyik munkatársának bevonásával látjuk el.

Az elemi rehabilitációs tanácsadást az OMK tiflopedagógus, rehabilitációs tanár végzettségű munkatársa szolgáltatja.

Rendezvényeink

Az alábbi rendezvényeket szervezzük a különféle területen dolgozó szakemberek és érdeklődők számára:

- szakmai műhelyeket a területen dolgozó szakemberek,
- hálózati találkozót az elemi rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezetek,
- szakmai konferenciákat, nyílt napokat minden érdeklődő számára.

Aktuális rendezvények

Pályázati tájékoztató - „Elemi rehabilitációs szolgáltatások biztosítása látássérült személyek számára”

A TÁMOP-5.4.7/08/1, TÁMOP-5.4.7/08/2 valamint a TÁMOP-5.4.7/09/1 konstrukciók pályázati projektjeiben elért eredmények fenntartása érdekében, az elmúlt két évhez hasonlóan idén is megnyílik a lehetőség, hogy a civil szervezetek a látássérülteknek szóló regionális hatáskörű szolgáltatások működtetésére támogatást igényeljenek. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2013. évi pályázat lebonyolításával a Vakok Állami Intézetét (VÁI) bízta meg.

Az „Elemi rehabilitációs szolgáltatások biztosítása látássérült személyek számára” című pályázat 2013. április 25-én megjelent a VÁI honlapján (www.vakokintezete.hu, a „Pályázatok” menüpont alatt), és a kiírásnak megfelelő pályázatokat a meghirdetés napjától, legkésőbb 2013. május 27-ig lehet benyújtani.

Továbbá szeretnénk felhívni a figyelmét arra, hogy a minél részletesebb tájékoztatás érdekében információs napot szervezünk, amelynek időpontja **2013. május 02. 13 óra**, helyszíne a Vakok Állami Intézete (1146 Budapest, Hermina út 21.).

Az információs napra minden pályázót várunk.

A tájékoztató napon való részvétellel összefüggő útiköltség a pályázati útmutató 4.3-as pontja alapján, az elszámolhatóságra vonatkozó további előírások betartása mellett a pályázat terhére elszámolható. A résztvevőket kötelező regisztráció után (az LSER2013@vakokintezete.hu címre küldött emaillel) tudjuk fogadni, melynek határideje 2013. április 29. 12 óra.

A pályázati tájékoztató időpontjához igazodva, 2013. május 2-án szervezzük meg szakmai műhelysorozatunk első fórumát és az elemi rehabilitációt szolgáltató civil szervezetek hálózati találkozóját is.

Szakmai műhely

2013. május 2-án 9.30-tól 12.30-ig rendezzük meg *Jó gyakorlatok a látássérült emberek rehabilitációjában* címmel a 6 alkalomból álló akkreditált szakmai műhelysorozat

első fórumát. A korábban már megadott információkon túl az alábbiakra kérjük, hogy figyeljenek:

- A tervezett létszám: 10-25 fő, a maximális létszámot meghaladó jelentkezés esetén a VÁI a jelentkezés sorrendje alapján dönt részvételről.
- A képzés intenzitása: a fórumokat havonta 1 alkalommal, alkalmanként 4 órában, előre meghirdetett időpontban rendezzük.
- A hiányzás maximális mértéke: a program időtartamának 25%-a.

Az első alkalom témája:

Hol tart ma a felnőtt korú látássérült személyek elemi rehabilitációja? – Tapasztalatok, új kezdeményezések megosztása

A szakmai műhely helyszíne: a Vakok Állami Intézete (1146 Budapest, Hermina út 21.).

Érdeklődni lehet az alábbi elérhetőségeken:

Virányi Árpád – képzési koordinátor (48-as iroda)

Tel.: 06-1-383-2589 (hétfőtől péntekig: 9-12h)

E-mail: viranyi.arpad@vakokintezete.hu

Hálózati találkozó

Az OMK egyik célja, hogy minél szorosabb szakmai kapcsolatot alakítson ki az elemi rehabilitációval foglalkozó szervezetek között. Ennek elősegítése céljából rendszeres időközönként, évente 4 alkalommal hálózati találkozót szervezünk a szakemberek számára. A szakmai műhelytől eltérően ezeken az alkalmakon kötetlenebb formában nyílik lehetőség arra, hogy az aktuális szakmai kérdéseket megbeszéljük, információt nyújtunk a pályázat megvalósításának eredményeiről, ami kapcsán a partnerszervezetek elmondhatják javaslataikat és véleményüket is.

A találkozó időpontja: **2013. május 2-a 14.45 – 16.00.**

A találkozó helyszíne: a Vakok Állami Intézete (1146 Budapest, Hermina út 21.).

Várjuk valamennyi civil, elemi rehabilitációt nyújtó szervezet munkatársát!

Konferencia

A VÁI 2013. május 15-én rendezi meg *Perspektívák – Látássérült személyek elemi rehabilitációs szolgáltatásainak továbbfejlesztése* címmel a TÁMOP-5.4.7-es projekt nyitórendezvényét. A projekt fontos célja, hogy minél szélesebb körben információkat, ismereteket adjon a látássérült személyek rehabilitációs lehetőségeiről.

A konferencia tematikájának elemei:

- információnyújtás a látássérült személyek rehabilitációs lehetőségeiről,
- a TÁMOP projekt során megvalósuló szakmai-módszertani fejlesztések bemutatása.

A konferencia szociális akkreditáció során minősített, 5 kredit pontot ér.

A részletes programot és a jelentkezési lapot hírlevelünk mellé csatoljuk.

A jelentkezéseket 2013. május 8-ig várjuk az alábbi elérhetőségek valamelyikére:

Virányi Árpád – képzési koordinátor (48-as iroda)

E-mail: viranyi.arpad@vakokintezete.hu

Postacím: Vakok Állami Intézete, 1146 Budapest, Hermina út 21.

Fax: (06-1) 383-3274

Hogyan lehet kapcsolatba lépni velünk?

Vakok Állami Intézete, OMK
Cím: 1146 Budapest, Hermina út 21.
48-as iroda
Telefon: +36 (1) 383-25-89
E-mail: omk@vakokintezete.hu
Honlap: www.vakokintezete.hu

TÁMOP-5.4.7-12/1-2012-0001

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projektek az Európai Unió támogatásával valósulnak meg.